

ТРИИЗМЕРНИ ОТЛОМКИ ОТ ПЪЗЕЛА НА СЕТИВАТА

Нели Пигулева

[web](#)

Капка вода върху стъклото на прозореца. Може би пролетен дъжд, който обещава яркозелена трева и добри надежди? А може би дъждът е есенен - студени звънки капки удрят по прозореца, пришпорени от октомврийския вятър, който след минута ще ги вледени? Дали пък тази капка не е сълза? Или пък е отхвъркнала от перушината на врабеца, който е кацнал на дървения перваз и безгрижно отръсква водата от крилата си - току-що се е напил от локвата на тротоара?

От такива релефни лирични миниатюри сглобява пастелната мозайка на настроения и внушения в новата си книга родената в Русе и живееща в Швейцария поетеса Румена Коларова-Шиндлер. През 2009 година тя издаде три поетични сборника - "Sonnenrollen" (на немски език), "Вместо молитва" и "Поанти за поети" (на български). Тъкмо "Поанти за поети" е сборникът с лирични краткостиишия, които посредством асоциациите в лаконичната, но плътна художествена фраза отвеждат ту надалече, ту по-наблизо, навеждат на философски размишления или просто карат читателя да се наслаждава на простичък, но триизмерен и пълноцветен пейзаж. Коларова-Шиндлер избира поетичната миниатюра за най-новата си книга, като с пестеливи средства и с пределна лаконичност създава рисунък, по който всеки може да си състави цяла история, да се върне назад във времето или да преоткрие истини, които е подминавал, увлечен от суматохата на ежедневието.

Неголемият обем на всяка от творбите е зареден с огромна концентрация на мисъл, информация, взривна образност. Дори когато на пръв поглед краткостиишието рисува спокоен, пастелен и на границата на пасторалното безгрижие пейзаж, в него е заключен дълбок подтекст. Стиховете на Румена Коларова-Шиндлер в "Поанти за поети" звучат като малки музикални етюди, сякаш само маркират темата, която тепърва предстои да бъдат разгърната за голям оркестър. При това на финала на всеки от тези етюди читателят безпогрешно декодира посланието, което всъщност е абсолютно завършено и напълно се вписва в законите на лиричната миниатюра като предложение на автора към читателя за съ-размишляване и съ-преживяване.

Краткостиишията на Румена Коларова-Шиндлер са отчетливи и живописни, необикновено пластични и музикални, безпощадно откровени, предизвикващи размисъл и преосмисляне на добре известни факти и пропуснати изживявания. Всеки от лаконичните поетични фрагменти е пределно наситен с мисъл, образ и послание и виртуозно изведен и завършен. Те са като отломки с неправилна форма - отломки от времето. Превърнати в думи мигове. Гледки, обърнати навътре към спомена. Камъчета с остри ръбове. Горчивина, отлята в бяла мъдрост.

умислени сенки в реката -
дървета надолу обърнати
потъват бавно в отвъдното,
където няма посоки

Една от големите заблуди е, че най-лесно се пишат миниатюри - заради липсващите ограничения на римите и строфите. Истината е, че за да се получи онзи едновременно въздушен и пределно наситен с образност и смисъл стих, поетът работи върху него с двойно по-голяма концентрация - точно защото не може да се скрие зад римата и ялната ритмика, а всяка дума трябва да е подбрана с прецизността на художник-ювелир, вътрешният ритъм трябва да бъде пределно изчистен, а контрапунктите да бъдат разпознаваеми в своята метафоричност.

по отсечения дънер
кръговрат от години
е врязал бръчките си
чак в сърцевината

Върху своите миниатюри Румена Коларова-Шиндлер работи с точността и прецизността на майстора, с усет към всеки нюанс и към всеки художествен детайл, с изключително грижовното отношение към всяка дума в тях, но и с удивителното чувство за отговорност пред словото и пред читателя, на когото поверява тези фрагменти, от които той сам да сглоби невероятна мозайка - жива, цветна и запомняща се.

есенно жълто-слънчева диря
никой пред нея не спира,
освен градинарят,
дошъл да почисти сухите листи

Миниатюрите на Румена Коларова-Шиндлер следват нейното вгълбено и пронизително повторно припознаване на света, което тя прави, като посредством отделни фрагменти съставя неповторимата картина на битието. Поетесата е едновременно наблюдаваща от страни и фиксираща факта, от който тръгва асоциацията, и заедно с това самата тя е част, елемент от това битие: като капка мляко, застинала от вътрешната част на гърлото на глиненото гърне. Тя прави така, че читателят неусетно и неотвратимо се озовава в мощното енергийно-художествено поле на простичките думи, отвеждащи към проникновени смисли. При това всяко от краткостишията е до такава степен заредено с въздействие, че читателят задължително има нужда от пауза след всяка от миниатюрите - има нужда да бъде оставен насаме със себе си, за да продължи образната парадигма, която му задава авторката, и да почувства себе си вътре в тази поетико-философска верига. И да приеме като свои нейните мъдри и светли откровения за това, което наричаме живот -

вита стълбата
стъпалата ѝ стръмни
както нагоре, така и надолу
а трябва всички да се извървят.

[Румена Коларова-Шиндлер. Поанти за поети.](#) Русе: [Парнас](#). 2009.

© Нели Пигулева